



Datum

2022-03-04

Diariernr (åberopas)

A704.441/2021

Saknr

000

Er referens

Ju2021/04006

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till

ju.L4@regeringskansliet.se

Åtgärder i gränsnära områden (SOU 2021:92)

Polismyndigheten tillstyrker förslagen.

Polismyndigheten bedömer att förslagen kommer att ha en positiv effekt på myndighetens förmåga att, både enskilt och i samverkan med andra myndigheter, bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. Särskilt viktigt är utredningens brottsförebyggande perspektiv och förslagen om att kunna vidta polisiära åtgärder i brottsförebyggande syfte.

Förslagen om utökade möjligheter att kontrollera utlänningars vistelserätt i gränsnära områden bedöms vara en förutsättning för att på sikt kunna upphöra med de tillfälligt återinförda gränskontrollerna. Särskilt viktigt är möjligheterna att kunna företa slumpmässiga och selektiva stickprovskontroller.

Förslagen om utökade möjligheter till kamerabevakning i gränsnära områden stöder både underrättelseverksamhetens förmåga att upptäcka ny brottslighet, myndighetens arbete inom kamerabevakning och Automatic Number Plate Recognition (ANPR) samt den operativa verksamheten.

Polismyndigheten lämnar vissa synpunkter på förslagen nedan.

Polismyndighetens synpunkter

17.3.2 Särskilda bestämmelser om bearbetning och lagring av obearbetat videomaterial bör inte införas

Polismyndigheten delar inte bedömningarna i avsnitt 17.3.2. Utredningens slutsatser är att videomaterial i obearbetat skick från gränsnära områden i regel kan lagras i upp till två månader för syften inom den brottsbekämpande verksamheten samt att detta i regel ska anses tillräckligt för att säkerställa att de brottsbekämpande myndigheterna i tillräcklig utsträckning får tillgång till nödvändig information även inom ramen för underrättelseverksamheten.

Polismyndigheten anser att den tid som utredningen framför som tillräcklig för att säkerställa brottsbekämpande myndigheters behov är alldeles för kort.

Risken med en så kort tid är att Polismyndigheten inte kommer att hinna bearbeta och analysera informationen och att insamlingen genom kamerabevakning i gränsnära områden därför inte blir effektiv. Polismyndigheten har inom ramen för utredningen framfört behov om att kunna behandla obearbetat videomaterial om i vart fall ett år. Polismyndigheten vidhåller detta behov.

Det finns, vilket utredningen också konstaterar, inte längre någon längsta tid för behandling av kameramaterial i kamerabevakningslagen (2018:1200). Detta bör uppfattas som en signal från lagstiftaren att det inte längre finns en självklar gräns för behandlingen och att det finns utrymme för en annan bedömning. Polismyndigheten vill betona att om kamerabevakningen inte endast ska fungera som ett stöd till den operativa verksamheten i realtid, utan även nå önskad effekt inom det brottsförebyggande arbetet, så kräver detta att lagstiftaren överväger nödvändiga lagändringar och möjliggör längre behandlingstid för obearbetat material.

20.5.2 Kroppsvisitation och genomsökande av transportmedel

Krav på att det ska finnas anledning att anta att åtgärden behövs

Polismyndigheten välkomnar utredningens förslag om att åtgärder även ska kunna vidtas utifrån polisiär kunskap och erfarenhet och vill särskilt betona förslaget betydelse för att önskad effekt på såväl brottsbekämpning som kontroller av utlänningars vistelserätt ska kunna uppnås.

21.2 Dokumentationsskyldighet

Idag återfinns bestämmelser om en polismans rätt att kroppsvisitera en utlänning i samband med en inresekontroll eller vid tagande i förvar i 9 kap. 2 § respektive 11 kap. 9 § utlänningslagen (2005:716). Det finns även krav på beslut och dokumentation av sådana åtgärder i 13 kap. 10 § samma lag.

Ett ingripande enligt 7 och 8 §§ i förslag till lag (2023:xx) med särskilda bestämmelser om polisiära befogenheter i gränsnära områden kommer inte att träffas av utlänningslagens bestämmelser om dokumentation m.m. Polismyndigheten menar ändå att det inom ramen för förslaget fortsatta beredning kan finnas anledning att se över förslaget om dokumentation i den del som det avser åtgärder som vidtas i anslutning till inre utlänningskontroller för att undvika tillämpningssvårigheter.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten bedömer att om förslagen genomförs kommer detta att innebära en förbättrad förmåga att kontrollera utlänningars vistelserätt och bekämpa brottslighet förknippad med illegal vistelse i Sverige. Polismyndigheten kommer att kunna arbeta mot gränsöverskridande brottslighet med större effektivitet och intensifiera brottsbekämpningen i gränsnära områden. Förslagen om utökade möjligheter till kamerabevakning och behandling av insamlat material bedöms ha en positiv effekt på

underrättelsearbetet och förenkla för Polismyndigheten att nyttja kameror i den operativa verksamheten.

Utredningens förslag kommer att medföra ökade kostnader för Polismyndigheten, även om omfattningen av dessa kostnader i dagsläget är svår att uppskatta. Hur stora behoven blir får bedömas utifrån möjlig dimensionering och teknikinvesteringar. Beroende på hur och när utredningens förslag ska omhändertas kan Polismyndigheten, efter närmare beräkningar, komma att behöva lyfta behovet av utökat anslag och ökad låneram i budgetunderlaget.

Detta yttrande har beslutats av rikspolischefen Anders Thornberg. Vid den slutliga handläggningen har deltagit tf. chefen för rättsavdelningen Anders Ternström och juristen Ida Forss, föredragande.

POLISMYNDIGHETEN

Anders Thornberg

Ida Forss

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli